

Фонарщики

Кто отвечал за уличное освещение в былые времена? Какой лучше поступать с ногтями по-еврейски? И как это все помогает быть хасидом?

Еврейское озарение

Знакомство с учением Ребе

ТАЗРИЯ

Ваикра

לעילוי נשמת אמנו וזקנתנו
האשה החשובה מצויינת במדותיה

בעלת מסירות נפש

מרת דבורה ע"ה גרינברג

בת הרה"ח ר' אהרון מענדל

נפטרה אור ליום ג' - כ"א מנחם אב תשפ"ג

В память о нашей маме и бабушке

Дворе Гринберг

Дочери раввина Аарона Мендела Хазана

*Она жертвовала собой ради еврейства
Покинула этот мир 21 менахем ава 5783*

For sponsorship opportunities, email info@jewishinsights.org

Published and Copyright 2024 by

Shluchim Office International

816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

718.221.0500

5784 - 2024

Founded in 2008 in memory of Rabbi Gabi and Rivky Holtzberg OB"М
Shluchim of the Rebbe to Mumbai India

А. Кто такой хасид?

Ребе

А Хасид - это фонарщик

Во время хасидского застолья в месяце тамуз здесь, в Америке, [предыдущий] Ребе, чье освобождение мы отмечаем сегодня, рассказал историю о хасидском застолье, которое проводил его отец, Ребе Рашаб.

Хасид спросил Ребе Рашаба: «Кто такой хасид?» Ребе ответил: «Хасид — это фонарщик» — человек, который ходит по улицам и зажигает фонари города.

Раньше на улицах города стояли керосиновые фонари, и был городской служащий, в обязанности которого входило зажигать их при наступлении темноты. Фонари были высокими, поэтому он брал в руки длинную палку-факел и использовал ее для зажигания и освещения. Этот человек назывался фонарщиком.

«Это и есть хасид», — продолжил Ребе. «Он ходит с длинной палкой, на конце которой есть огонь, и знает, что огонь не его собственный. Его же работа — зажечь этим огнем все фонари».

Хасид спросил: «А что, если фонарь находится в безлюдной пустыне?» Ребе ответил: «Даже в этом случае фонарь нужно зажечь, чтобы все увидели, что это

בהתוועדות הקשורה עם חודש תמוז, כאן באמריקא¹, סיפר בעל הגאולה והשמחה אודות מסיבה שנערכה אצל אביו, כבוד קדושת אדמו"ר (מהורש"ב) נשמתו עדן:

אחד החסידים שאל את אדמו"ר נ"ע: מהו חסיד? והשיב אדמו"ר נ"ע: חסיד הוא "פנסאי" - האיש שהולך בהרחבות להדליק פנסי העיר.

פעם היה הסדר שברחובות העיר היו קבועים פנסים, והיה איש ממונה להדליק את הפנסים לפנות ערב, בלכתו עם מקל ארוך (כיון שהפנסים היו קבועים במקום גבוה) שבראשו דולקת אש, שעל ידו היה מדליק את הפנסים, כדי להאיר את חשכת הלילה. ואיש זה היה נקרא "פנסאי".

וזהו חסיד - המשיך כבוד קדושת אדמו"ר נ"ע - שמתהלך עם מקל ארוך שבראשו דולקת אש, ויודע שהאש אינה שלו, אלא שתפקידו להדליק על ידי האש את כל הפנסים.

ושאל החסיד: ואם הפנס נמצא במדבר שמם? והשיב כבוד קדושת אדמו"ר נ"ע: גם אז צריך להדליק הפנס, שיראו שזהו מדבר שמם,

пустыня безлюдна». Затем Ребе добавил: «И чтобы безлюдная пустыня устыдилась себя из-за света фонаря».

Хасид продолжил спрашивать: «А что, если фонарь находится посреди моря?» Ребе ответил: «Нужно снять с себя одежду, прыгнуть в воду и зажечь фонарь».

Хасид снова спросил: «Это действительно хасид?» Ребе подумал и ответил: «Да, это хасид».

Хасид сказал: «Но я не вижу никаких фонарей». Ребе ответил: «Это потому что ты не фонарщик».

Хасид спросил: «Как же стать фонарщиком?» Ребе ответил: «Следует начать с себя - отринуть грубость, совершить «омовение», и тогда начнешь видеть в ближнем его «фонарь». Грубый видит грубость, а когда человек станет мягким, он начнет видеть мягкость в своем ближнем».

Такова история, пересказанная [предыдущим] Ребе и воспроизводящая диалог его отца с хасидом.

Души, несущие свет

«Фонарь» - это душа, которой обладает каждый еврей, как сказано: «Душа человека - свеча Б-га». Еврейская душа («душа человека») является подлинной частицей Б-га. Поэтому ее называют «свечой».

(והוסיף:) וגם שהמדבר השמש יתבייש מפני הפנס.

והמשיך החסיד לשאול: ומה אם הפנס נמצא ב"ים"? והשיב כ"ק אדמו"ר נ"ע: צריכים להפשיט את הלבושים, לקפוץ למים ולהדליק את הפנס.

וחזר החסיד ושאל: האם אכן זהו חסיד? - והרהר כ"ק אדמו"ר נ"ע, ולאחרי שחשב, השיב: כן, זהו חסיד.

והוסיף החסיד לומר: אינני רואה פנסים. והשיב לו כ"ק אדמו"ר נ"ע: לפי שאינך פנסאי.

ושאל החסיד: כיצד נעשים פנסאי? והשיב כ"ק אדמו"ר נ"ע: יש להתחיל מעצמו, לצאת מההגשמה, ולרחוץ את עצמו, ואז רואים אצל הזולת את הפנס. - מי שהוא בעצמו מגושם - רואה הגשמה, וכאשר מתעדנים, אזי רואים גם אצל הזולת עדינות.

עד כאן הוא הסיפור שסיפר הרבי הנשיא, מה ששמע מאביו הנשיא אודות דברי תשובתו לחסיד.

"פנס" - קאי על נשמתו של כל אחד מישראל², כמו שכתוב³ "נר ה' נשמת אדם", דכיון ש"נפש השנית בישראל היא חלק אלקה ממעל⁴ ממש", נמצא, ש"נשמת אדם" היא חלק מ"הוי"⁵, ולכן נקראת "נר הוי".

(1) שיחת ש"פ קרה, ג' תמוז תש"א ס"ו (סה"ש תש"א ע' 136 ואילך).

Эта свеча («фонарь») может быть зажжена и озарять свой свет вокруг, а может и не делать этого — в обоих состояниях она остается свечой. Разница лишь в том, что зажженная свеча реализует свое предназначение делиться светом с окружающими. Не будучи зажженной, свеча потенциально обладает всеми своими качествами, хотя ни одно из них не реализуется. Ведь тот факт, что они имеются потенциально, не оказывает никакого воздействия на других.

Таким образом, свеча может обладать всем, что ей свойственно, но не быть зажженной. И человек может иметь большую душу, но она не будет озарять своим светом других. Поскольку есть такие «фонари», которые по какой-то причине еще не зажжены, возникает потребность в человеке, в обязанности которого входит их зажигать.

אמנם, נר (פנס) זה - יכול להיות נר הדולק ומאיר, או נר שאינו דולק ומאיר, ששניהם נקראים בשם נר, והחילוק ביניהם: נר הדולק ומאיר, ממלא את תפקידו שבשבילו נבראת מציאות הנר בעולם - שנעשה אור גם אצל הזולת; ואילו קודם שמדליקים את הנר, יש בו כל הענינים "בכח", אבל "בפועל" - אין מזה שום דבר; מה שיש "בכח" - אין להזולת תועלת מזה.

יכול להיות נר שיש בו את כל התכונות של נר, אלא שעדיין אינו דולק. והיינו, שלעצמו יכול להיות שיש לו נשמה גדולה ביותר, אבל, על ידו לא נעשה אור אצל הזולת. וכיון שישנם נרות (פנסים) כאלו שמאיזו סיבה שתהיה אינם דולקים עדיין - ישנו מי שתפקידו לילך ולהדליק את הפנסים.

Б. Кто является фонарщиком?

Ребе

Зачем отдавать себя?

Таково определение хасида. Человек может подумать: «С меня хватает и собственных забот. Мне бы, дай Б-г, выполнить возложенные обязательства по соблюдению 248 предписаний и 365 запретов». Однако такому человеку говорят, что он должен найти «фонарь», который не горит, и зажечь его. На первый взгляд, он не думает о себе и не решает свои собственные проблемы в тот момент, когда его мысли заняты нуждами ближнего.

Очевидно, что человек в таком случае должен отказаться от собственной выгоды ради своего ближнего.

Это особенно верно, когда польза для ближнего сомнительна, в то время как личная выгода очевидна. У ближнего есть свобода выбора, Б-г сам призывает его «выбирать жизнь». Значит он должен делать выбор самостоятельно. Б-г помогает, но выбор в его руках. Поэтому, пытаясь зажечь душу человека, нужно не забывать: нет гарантии, что он услышит нас, обладая свободой выбора.

וזהו ענינו של "חסיד": לכאורה יכול לחשוב: דיי שאפקיע את עצמי! - הלוואי שימלא את כל מה שהוטל עליו בנוגע לעצמו, בקיום רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה. ואף על פי כן אומרים לו שעליו לחפש פנס (נר) שאינו מואר, ולהדליק אותו, למרות העובדה שבהשקפה ראשונה, בל ימלט שבשעה שחושב אודות הזולת יוכל לחשוב גם על עצמו, כיצד לתקן ולמלא את חסרונותיו, כיון שעסוק הוא במחשבתו על הזולת, ונמצא, שצריך לוותר על טובת עצמו בשביל טובת הזולת.

ובפרט - שטובתו של הזולת מוטלת בספק, ואילו עבודתו עם עצמו היא בגדר ודאי:

הזולת הוא בעל בחירה, ועד שהקב"ה בעצמו כביכול אומר לו "ובחרת בחיים", שעליו לבחור בעצמו. - הקב"ה רק "עוזרו", אבל הבחירה עצמה היא בידו. ועל אחת כמה וכמה כאשר בא אליו יהודי לפעול עליו ולהדליק את נשמתו - הרי להיותו בעל בחירה, ספק הדבר אם ישמע לדבריו אם לאו;

Однако, если говорить о его собственном поведении, то «тот, кто стремится стать очищенным, получит помощь». Если человек ищет этого, Б-г поможет ему преодолеть отрицательные наклонности, как учат мудрецы: «Я создал злое начало (ивр. йецер а-ра) и создал от него...противоядие». Каждому дано противоядие и способность одолеть злое начало, если только по-настоящему этого захотеть. Как учили наши мудрецы, всякий, кто усердно трудится, добьется успеха. Но если кто-то говорит: «Я усердно трудился и не добился - не верят ему». Усердный труд не может не быть вознагражден, а отсутствие успеха — показатель того, что человек не проявил должного усердия.

Поэтому, во-первых, может казаться, что искать и зажигать «фонари» ближних неправильно, если можно заниматься своим собственным служением Б-гу, ибо человек отвечает прежде всего за себя и должен «прежде преобразить себя, а потом преобразять других». Кроме того, все это дополняет дилемма между гарантированным и сомнительным: влияние на других имеет туманные перспективы успеха, тогда как личная работа гарантированно увенчается успехом. Какой же тогда резон отказываться от пользы для самого себя, учитывая вероятность пользы для ближнего?

ואילו בנוגע לעבודתו עם עצמו - הרי ישנה ההבטחה "בא ליטהר מסייעים אותו"⁸, היינו, שאם רק רוצה בכך, עוזר לו הקב"ה לנצח במלחמת היצר הרע, באמרו, "בראתי יצר הרע ובראתי לו... תבלין"⁹, ולכל אחד ניתן ה"תבלין" והאפשרות לנצח את היצר הרע, אם רק ירצה בכך באמת, וכפי שאמרו חכמינו ז"ל¹⁰ "יגעתי (אזי) ומצאתי", ויתירה מזה, "יגעתי ולא מצאתי אל תאמין", היינו, שאין כלל מציאות כזו; זוהי ראייה שלא התייגע די צרכו.

ואם כן, נוסף לכך שלכאורה אין לו לילך לחפש להדליק את הנר של הזולת בה בשעה שיכול לעסוק בעבודת עצמו, בגלל ש"אדם קרוב אצל עצמו"¹⁰, ו"קשוט עצמך ואחר כך קשוט אחרים"¹¹ - מתווסף גם החילוק שבין ספק לוודאי: הפעולה עם הזולת - מוטלת בספק, ואילו בנוגע לעצמו - יצליח בוודאי, ואם כן, הייתכן לוותר על טובת עצמו בגלל החשבון פן ואולי תהיה טובה לזולת!?

(10) יבמות כה, ריש ע"ב. וש"נ.
(11) ב"מ קז, סע"ב. וש"נ. הובא בפרש"י עה"ת בראשית ד, כה.

(8) שבת קד, א. וש"נ.
(9) מגילה ו, ריש ע"ב.

Определение хасида

Ответ на этот вопрос заключается в том, что это и есть определение хасида.

Известно, что хасиды однажды спросили Алтер Ребе: «Кто хасид?» Алтер Ребе ответил: «Хасид – это тот, кто отказывается от выгоды для себя, чтобы принести выгоду ближнему».

Алтер Ребе привел тому доказательство из раскрытого учения Торы. Талмуд учит, что есть три возможных способа избавиться от ногтей: тот сжигает их, благочестив, праведник закапывает их, а нечестивец выбрасывает их.

והמענה לזה - שזהו גדרו של
"חסיד":

ידוע¹² סיפור החסידים ששאלו
אצל רבינו הזקן מהו חסיד,
והשיב, שחסיד הוא מי שמוותר
על טובת עצמו כדי לעשות טובה
לזולת.

והביא ראיה לדבר מנגלה דתורה
- שמובא בגמרא¹³ "ג' דברים
נאמרו בצפרנים: שורפן חסיד,
קוברן צדיק, זורקן רשע":

ПЕРВОИСТОЧНИК 1 Трактаат Нида, 17a (с комментариями раввина Адина Штейнзальца (Эвен-Израэль))

И еще сказал рабби Шимон бен Йохай, что исходит опасность от **[действий]** человека, который удаляет ногти и бросает их в общественном месте. Талмуд объясняет, что это опасно, потому что беременная женщина может пройти по ним, и это может привести к выкидышу.

Мудрецы учили: «Три вещи сказаны в отношении удаления ногтей: "Тот, кто их сжигает, благочестив (ивр. хасид), поскольку уничтожает их полностью; тот, кто их хоронит, находится на несколько более низком уровне, чем благочестивый и называется лишь праведником, поскольку они могут проступить [из почвы] и по ним пройдут; и тот, кто просто бросает их, является нечестивцем"».

ועוד אמר רבי שמעון בן יוחאי:
כי יש סכנה באדם הנוטל
צפרניו וזורקן לרשות הרבים.
והסבר הדבר: מפני שאשה
מעברת עלולה שתהיה עוברת
מעליהן, ועלול שתהא מפלת
בשל כך את עברה.

שנו חכמים: שלשה דברים
נאמרו בנטילת הצפרנים:
השורפן - הריהו חסיד שמכלה
אותם לגמרי, הקוברן - הריהו
בדרגה פחותה ממנו ואינו אלא
צדיק, שיתכן ויתגלו ויעברו
עליהם, ואלו הזורקן סתם -
הריהו רשע.

(12) ראה לקרי' ח"א סח, א.
(13) נדה יז, א. וש"נ.

Тосфот а-Рош

«Тот, кто их сжигает, благочестив»: автор труда Арух объясняет, что [это считается актом благочестия], потому что сжигание ногтей или любой другой части тела вредит человеку и вызывает очень неприятный запах. Поэтому [тот, кто сжигает ногти], называется благочестивым.

שׁוֹרְפֵן חֲסִיד: פִּירֵשׁ הָעֲרוּהָ, מְשׁוּם דְּשָׂרִיפַת צְפָרְנַיִם אִו כָּל דְּבַר שֶׁהוּא מְגוּפּוּ מִזִּיק לֹו וְגַם מְסַרִיחַ לֹו בְּשַׁעַת שְׂרִיפָהּ, הִלְכָהּ מִיְקָרֵי חֲסִיד:

Ребе

Причина, почему человека, бросающего ногти в общественном месте, называют «нечестивцем», заключается в том, что «беременная женщина может пройти по ним, и это может привести к выкидышу», не дай Б-г. Человек, который закапывает ногти, не является нечестивцем, потому что погрузил их в землю, но это еще не идеал. Поэтому его называют «праведником», а не «благочестивым», – ведь ногти могут проступить из земли. Только если ногти сожжены, нет опасения, что они впоследствии могут появиться из-под земли.

Сожжение ногтей наносит вред **самому сжигающему**, а закапывание – **другому** человеку (беременной женщине). Кроме того, существует лишь **гипотетический** риск, что земля обнажит закопанные ногти.

“זורקן רשע” - “מפני שאשה מעוברת עוברת עליהן ומפלת”, רחמנא לצלן. “קוברן” - אינו רשע, כיון שכיסה את הצפרניים בעפר, אבל אף על פי כן אין זה תכלית השלימות - שלכן נקרא רק “צדיק”, ולא “חסיד” - כיון שעדיין יש מקום לחשש “שמא יתגלו”, ורק כאשר “שורפן”, אין לחשוש שמא יתגלו¹⁴. אמנם, בשריפת הצפרניים יש חסרון - “ששריפת ציפורן (וכן כל דבר הבא מן האדם) מזקת לאדם”¹⁵.

והחילוק הוא - שהחיסרון בשריפת הציפורניים הוא נזק שנגרם לו, ואילו החיסרון שבהעדר שריפתם (אלא קבורתם בלבד) הוא נזק שנגרם לזולת (לאשה מעוברת), ועוד זאת, אין זה אלא ספק, “שמא יתגלו”.

(14) תוד"ה שורפן חסיד - גדה שם.
(15) ערוך (ערך שלש) - הובא בתוס' שם.

Тем не менее, именно «тот, кто сжигает их, благочестив (ивр. хасид)х». Вот почему его характеризуют как хасида, ибо он строг к себе в соблюдении заповедей и сжигает ногти, хотя это действует ему во вред. Другими словами, он готов пожертвовать своим благом ради ближнего даже в случае сомнения.

В этом заключается смысл сравнения Ребе Рашаба хасида с фонарщиком. Он выходит и пытается зажечь «фонарь» своего ближнего, хотя не уверен, что тот позволит это с собой сделать, хотя это заставит его отвлечься от своих личных дел, когда он и помыслить не сможет об исправлении своих недостатков.

ואף על פי כן "חסיד שורפן" - "לכן הוא חסיד, שמחמיר לשורפן, אף על גב שמזיק לו"¹⁴, היינו, שמוותר על טובת עצמו בשביל טובת הזולת, אפילו במקום של ספק בלבד.

וזהו גם תוכן מענה כ"ק אדמו"ר נ"ע ש"חסיד" הוא "פנסאי" - שהולך ומשתדל להדליק את הפנס של הזולת, למרות שיש להסתפק אם הזולת יסכים ויניח להידלק, אף על פי שבשעת מעשה צריך לנתק את עצמו מהעניינים שלו, שאינו יכול לחשוב אפילו אודות תיקון דבר בלתי-רצוי בנוגע לעצמו.

В. Ради кого приносят жертву?

Ребе

Зачем жертвовать собой?

Здесь следует задать еще один вопрос. Общее правило таково: «Тора адресована большинству». Это означает, что заповеди Торы отвечают состоянию и обстоятельствам, в которых пребывает большинство еврейского народа. Говоря о нашем случае, когда к евреям обращаются с призывом исполнить заповеди, в основном они отвечают положительно. Это поднимает вопрос относительно меньшинства, которое этого не делает: должны ли мы выступать в роли фонарщиков и для них?

Внутри этого меньшинства можно выделить два типа людей: бедные («человек беден лишь знаниями», что является низшей ступенью) и богатые («человек богат лишь знаниями», что является высшей ступенью).

В этом смысл вопросов о фонарях, находящихся в **безлюдной пустыне** или в **море**. Эти места представляют собой два состояния: «бедность» и «богатство». И вопрос в том, обязан ли фонарщик зажигать «фонари» людей, пребывающих в таком состоянии.

אך כאן נשאלת שאלה נוספת: ידוע הכלל ש"התורה על הרוב תדבר"¹⁶, היינו, שציוויי התורה נקבעו בהתאם למעמד ומצב של רוב בני ישראל. ובעניינינו: רוב בני ישראל, כאשר באים אליהם ומדברים עמהם אודות עניני יהדות - מתעוררים הם. אבל השאלה היא בנוגע למיעוט - האם גם ביחס אליהם צריכה להיות עבודתו של הפנסאי.

ובמיעוט זה ישנם שני סוגים: עניות - "אין עני אלא בדעת"¹⁷, שזהו הקצה היותר תחתון, ועשירות - "אין עשיר אלא בדעת"¹⁷, שזהו הקצה היותר עליון.

וזהו תוכן השאלה: ומה אם הפנס נמצא במדבר שמם, או שנמצא בים - שהם שני המצבים של עניות ועשירות - האם גם אז ישנו החיוב לילך ולהדליק ולהאיר אותם.

Любовь к «существу»

Пустыня – дикое и необитаемое место. Ни один человек, даже самый грубый, не способен прожить там.

И это делает более понятным внутреннее состояние человека, пребывающего в духовной «безлюдной пустыне». Это человек, лишенный выдающихся достоинств, он «беден знаниями» – не обладает ни мудростью, ни познаниями в Торе, ни положительными чертами характера, ни нравственностью.

Возникает вопрос: что же происходит, когда «фонарь» находится в пустыне? Встречая там человека и заводя с ним разговор один, два и несколько раз и видя в нем лишь «существо», не заинтересованное что-либо знать, – остается ли в силе наша обязанность зажечь его «фонарь»?

Ответ в том, что даже когда «фонарь» находится в «безлюдной пустыне», следует отправиться туда и зажечь его.

Как говорит Алтер Ребе в Танье, даже «простейшее существо» нам предписано «полюбить и приблизить к Торе». Последовательность такова: сначала показать любовь, и в конечном итоге это приведет к «приближению к Торе».

”מדבר שמם”: מדבר - הוא ”ארץ לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם”¹⁸, היינו, שכל מי ששייך למין האנושי, אפילו הפחות ביותר, אינו יכול לחיות ולהתקיים במדבר שמם.

ומזה מובן מעמדו ומצבו של מי שנמצא במדבר שמם, ברוחניות - שהוא ריק מכל מעלה, ”עני בדעת” בקצה היותר תחתון, שאין בו לא תורה ולא חכמה, לא מדות טובות ולא דרך ארץ.

נשאלת אפוא השאלה: ומה כאשר ה”פנס” נמצא במדבר שמם - כאשר פוגשים אדם כזה, ומדברים עמו פעם אחת, פעם שניה וכמה פעמים, ורואים שהוא במעמד ומצב של ”בריות בעלמא”, ואף על פי כן, אינו רוצה לשמוע מה שמדברים עמו - האם גם אז ישנו החיוב להדליק את ה”פנס”?

והמענה הוא - שגם כאשר הפנס נמצא במדבר שמם צריך לילך ולהדליק את הפנס,

- וכפי שמביא רבינו הזקן בתניא שם, שגם בנוגע ל”בריות בעלמא” ישנו הציווי ”אוהב את הבריות ומקרבן לתורה”¹⁹: סדר הדברים אינו באופן שתחילה ”מקרבן לתורה” ואחר כך באה האהבה, אלא להיפך, שתחילה ”צריך למשכן בחבלי עבותות אהבה”, וסוף כל סוף תהיה גם העבודה ד”מקרבן לתורה”.

¹⁸ ירמ' ב. ו.
¹⁹ אבות פ”א מ”ב.

Самопожертвование объединяет людей

«Море» в служении человека Б-гу ассоциируется с учением: «вода - это Тора». Море наполнено водой, а это значит, что человек изучает Тору так, что она не остается на книжной полке, а заполняет все его существо. Все его существо пропитывается Торой. Это величайший из возможных уровней «богатства».

В то же время человек может быть наполнен знаниями и при этом не бояться Небес. Такой человек наполнен Торой, но это темная Тора, лишенная света.

Вопрос в том, как можно зажечь «фонарь» в «море», учитывая, что и все познания в Торе не помогли человеку?

Ответ: нужно «снять одежду» и прыгнуть в «воду».

Если подойти к такому человеку и обратиться, используя «одежды» действия, речи и мысли, на него это не подействует. Но если снять свои «одежды» и прыгнуть в «воду»

”ים“: ענינו בעבודת האדם - כמאמר רבותינו ז”ל²⁰ ”אין מים אלא תורה“, וענין ה”ים“ שהוא מלא מים היינו שלימוד התורה הוא באופן שהתורה שלומד (לא נשאר על גבי המדף... אלא) ממלאת את כל מציאותו, שכל מציאותו מלאה תורה, שזהו מעמד ומצב של עשירות בדעת באופן היותר נעלה.

אמנם, יכול להיות מעמד ומצב שהאדם יהיה מלא תורה, ואף על פי כן לא תהיה בו יראת שמים, כפי שמובא באבות דרבי נתן²¹... הוא אמנם מלא וגדוש בתורה, אבל זוהי תורה חשוכה... ללא אור!

וזהו השאלה: כיצד אפשר להדליק את הפנס שנמצא בים, שיהיה ”יראת הוי“ היא אוצרו” - בה בשעה שהתורה שבידו לא הועילה!?

המענה על זה - שצריך להפשיט את הלבושים ולקפוץ למים:

אם יגש אליו ויסביר לו באמצעות ה”לבושים“, לבוש המעשה, לבוש הדיבור ולבוש המחשבה - לא יצליח לפעול עליו;

20) ב”ק יז, א. ושי”נ.
21) פ”ב, ב. רפכ”ב.

— פוּדְיָה נָא סַמְפֹּזֶרֶת, —
זֶה יַעֲדֵי וְיִפְתָּח אֶת רוּחוֹ,
עֹמֵד לְאַחַר הַדְּבָר, הַעֲשֵׂה
וְהַיְשָׁר בְּהַבִּינָה
בְּכָל הַיּוֹם. כִּי כִּי
זֶה יַעֲדֵי וְיִפְתָּח אֶת רוּחוֹ,
עֹמֵד לְאַחַר הַדְּבָר, הַעֲשֵׂה
וְהַיְשָׁר בְּהַבִּינָה
בְּכָל הַיּוֹם.

Говоря иначе: обращение к носителю
знаний Торы, у которого нет страха
перед Небесами, и интеллектуальный
спор с ним не возымеют никакого
эффекта. У этого человека уже есть
знания, но по какой-то причине они не
оказали на него должного воздействия.
Однако идя к этому человеку с любовью,
которую каждый еврей испытывает к
ближнему (что, как объясняет Танья,
происходит потому, что у всех нас один
Отец на небесах) и видя Б-жественность
в душе, человек успешно зажжет даже
«фонарь» посреди «моря».

אבל כאשר יפשיט את עצמו, ויקפוץ
לים, שזהו ענין המסירת-נפש - אזי
יפעול עליו על ידי עצם ופנימיות
הנשמה (שלמעלה לא רק ממחשבה
דיבור ומעשה, אלא גם מהבנה והשגה),
שכן, עצם אחד מגיע ולוקח את העצם
השני.

ובאותיות פשוטות: בן-תורה ש"לא
זכה כו" - אם יגש אליו ויתחיל
להתווכח עמו על פי שכל, לא יפעל
מאומה, שהרי "שכל", היה לו גם
בתורה שלמד, ואף על פי כן, מאיזו
סיבה שתהיה, לא פעל עליו; אבל
כאשר יגש אליו ו"יקח" אותו מצד
האהבה פנימית שיש לכל יהודי
לחברו, כמבואר בתניא פרק לב שזהו
לפי ש"אב אחד לכולנה" (כמו שכתוב²²
"בנים אתם לה' אלקיכם"), היינו,
ש"לוקח" אותו על ידי האלקות שיש
בנשמתו ובנשמת חברו - אזי יצליח
להדליק את ה"פנס" הנמצא ב"ים".

משיחת י"ג תמוז ה'תשכ"ב.

רשימת השומעים בלתי מוגה

תורת מנחם, כרך ל"ד עמוד 129 ואילך